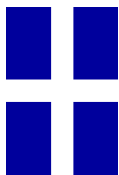
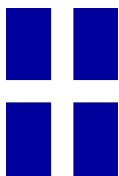
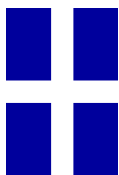
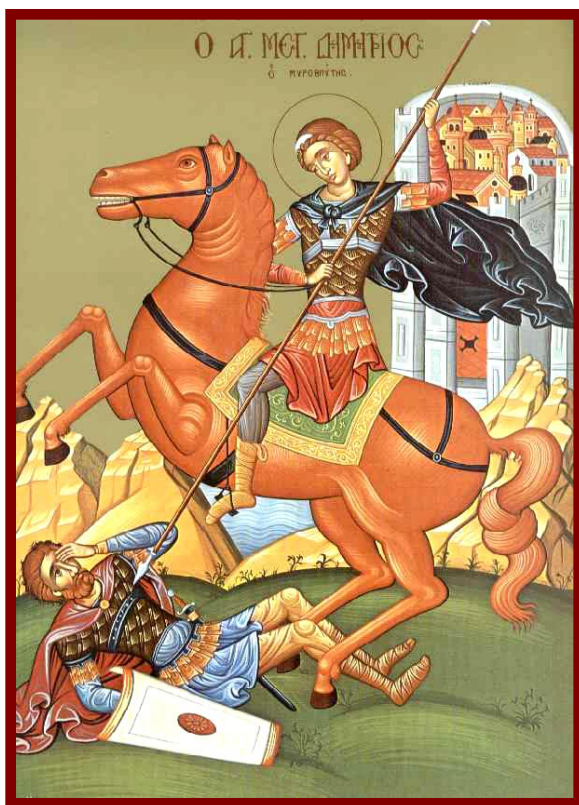

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΑΤΤΙΚΗΣ
ΕΠΟΡΙΑΚΗ ΜΑΡΤΥΡΙΑ
ΕΚΔΟΣΙΣ ΙΕΡΟΥ ΜΑΘΟΥ ΑΓΙΩΝ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ
ΠΕΤΡΟΥ ΚΑΙ ΠΑΥΛΟΥ ΠΕΥΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ

Τηλ. 210 8027738 e-mail: agioi.apostoloi@gmail.com
ΚΥΡΙΑΚΗ 25 Ὀκτωβρίου 2009 ἜΤΟΣ 2ον ΤΕΥΧΟΣ 82ον

Απ' τα κόκκαλα βγαλμένη των Ελλήνων τα ιερά,
και σαν πρώτα ανδρειωμένη, χაίρε, ω χაίρε, Ελευθεριά!
....Οι Ἴηρωες πολεμοῦν σαν Ἕλληνες.....

Ο Άγιος Δημήτριος

Ο πολιούχος της Θεσσαλονίκης Άγιος Δημήτριος παρουσιάζεται στα παλαιότερα θαύματα του, που είναι συγκεντρωμένα σε δύο βιβλία. Του πρώτου βιβλίου συντάκτης φέρεται ο Ιωάννης, Αρχιεπίσκοπος Θεσσαλονίκης στα τέλη του 6ου αρχές του 7ου αι. και περιέχει αφηγήσεις συγχρόνων του γεγονότων και ολίγων παλαιότερων, που συνέβησαν στη Θεσσαλονίκη όπως π.χ. ιάσεις, σεισμοί, λιμοί και πολιορκίες της πόλης από τους Αβαροσλάβους, χωρίς ωστόσο να καταστρέψουν την πόλη, λόγω της λυτρωτικής παρέμβασης του Αγίου Δημητρίου. Το δεύτερο βιβλίο συνετέθη από Ανώνυμο, εβδομήντα χρόνια αργότερα και έχει ανάλογο περιεχόμενο.

Ένα από τα πολλά γεγονότα: το πρωί της 24ης Σεπτεμβρίου του έτους 586, τρίτης ημέρας πολιορκίας της Θεσσαλονίκης από τους Αβαροσλάβους, δύο άγγελοι, που έμοιαζαν σαν σωματοφύλακες του βασιλιά, εισήλθαν στη βασιλική του Αγίου Δημητρίου, συναντήθηκαν με τον πολιούχο της Θεσσαλονίκης και του ζήτησαν να εγκαταλείψει την πόλη διότι επρόκειτο αυτή να παραδοθεί στους εχθρούς. "Πως μπορώ να εγκαταλείψω την πόλη αυτή σε τόσο μεγάλο κίνδυνο και να φύγω;" ήταν η απάντηση του αγίου Δημητρίου. "Με τι πρόσωπο θα δω την άλωση της πατρίδας μου; Και ποια θα είναι η ζωή μου, ενώ θα χάνονται οι συμπολίτες μου; Γι' αυτό, όπως όταν ευτυχούσαν πνευματικά ήμουν κοντά τους, έτσι και τώρα που κινδυνεύουν δεν θα τους αφήσω, αλλά αν σωθούν, θα σωθώ μαζί τους και αν καταστραφούν, θα πεθάνω μαζί τους".

Ο Μυροβλήτης

Την ίδια εποχή και κυρίως μετά τις αλώσεις της Θεσσαλονίκης, το 904 από τους Σαρακηνούς και το 1185 από τους Νορμανδούς, για να ενδυναμωθεί και να μην αμφισβητείται ο δεσμός και η φυσική παρουσία του Αγίου Δημητρίου στην πόλη, μύρον, κατά τον συρμόν της μεταεικονομαχικής εποχής, ανέβλυσε από τον τάφο του, βεβαιώνοντας ότι το λείψανο του πολιούχου της Θεσσαλονίκης ακέραιο είναι ενταφιασμένο στη ΒΔ γωνία της βασιλικής. Έγκριτοι πολίτες βεβαίωναν τον σοφό μητροπολίτη Θεσσαλονίκης Ευστάθιο (12ος αι.) ότι έβλεπαν τον Άγιο Δημήτριο να διασχίζει τα βράδια τους δρόμους της πόλεως. Το μύρον-έλαιον ελάμβαναν οι προσκυνητές του τάφου του σε μολύβδινα φιαλίδια (κουτρούβια), τα οποία έφεραν την παράσταση του μαζί με την παράσταση της αγίας Θεοδώρας ή του αγίου Γεωργίου ή της Παναγίας. Σε ειδικές περιπτώσεις αντί φιαλιδίων το μύρον εχαριζετο μέσα σε πολυτελή κιβωτίδια, που ήσαν ρέπλικες του τάφου του, όπως αυτό της μονής Βατοπεδίου του Αγίου Όρους και άλλα, ή σε εγκόλπια, όπως αυτό του Βρετανικού Μουσείου ή της Συλλογής Dumbarton Oaks στην Ουάσινγκτον, τα οποία έφεραν στη μια πλευρά την παράσταση του αγίου Δημητρίου και κάτω από αυτή την απεικόνιση του τάφου του σε μικρογραφία. Στις παραστάσεις

των εγκολπίων ο άγιος Δημήτριος εμφανίζεται αποκλειστικά ως στρατιώτης, ενώ στον τάφο του έφερε την ενδυμασία του μάρτυρα της πίστewς.

Ο δισυπόστατος αυτός χαρακτήρας του αγίου Δημητρίου εμφανίζεται έντονος στα χρόνια των Παλαιολόγων, όταν μέρος του λειψάνου του κατά τη λατινοκρατία (1204-1224) φυγαδεύθηκε στη Δύση με αποτέλεσμα το σώμα του αγίου για λόγους προστασίας να ριφθεί εντός φρέατος μέσα στο ναό. Από το φρέαρ ανέβλυξε στην κρύπτη της βασιλικής του Αγίου Δημητρίου το μύρον-αγίασμα, το οποίο ελάμβαναν οι προσκυνητές μέσα σε πήλινες κούπες με το μονόγραμμα του αγίου.

Στα χρόνια των Παλαιολόγων ο στρατιωτικός χαρακτήρας του αγίου Δημητρίου είναι τόσο έντονος ώστε ο Νικηφόρος Γρηγοράς και ο Φιλόθεος, πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως, τον συγκρίνουν με τον Μέγα Αλέξανδρο και τους Μακεδόνες βασιλείς. Με τη μορφή του στρατιώτη απεικονίζεται στα νομίσματα των αυτοκρατόρων της Κωνσταντινουπόλεως, των δεσποτών του κράτους της Θεσσαλονίκης και των Βουλγάρων ηγεμόνων, που τον διεκδικούν ως προστάτη τους. Με την εμφάνιση των Οθωμανών στα πράγματα του Βυζαντίου τον 14ο αι. ο στρατιώτης άγιος Δημήτριος, αντί της ασπίδας, του ξίφους ή του δόρατος, φέρει το τόξο με τα τρία βέλη, που είναι σύμβολο της τουρκικής εξουσίας, εξηγώντας και τον μετέπειτα σεβασμό των Οθωμανών στη λατρεία του.

Ταυτοχρόνως όμως την ίδια εποχή, κατά την οποία ο μοναχισμός της Ανατολικής Εκκλησίας ήταν σε έξαρση, αναδεικνύονται σε υψηλό βαθμό οι ασκητικές αρετές του αγίου Δημητρίου. Ο Γρηγόριος ο Παλαμάς τον αποκαλεί όσιον, παρθένον, πάγκαλον και παναμώμητον, ο νομοφύλαξ Κωνσταντίνος Αρμενόπουλος και ο Δημήτριος Χρυσολωράς, χωρίς να αποκλείουν τον στρατιωτικό χαρακτήρα και τη στρατιωτική εμφάνιση του αγίου Δημητρίου, τονίζουν την αγνεία, τη σωφροσύνη, την εγκράτεια, τη νηστεία και την οσιότητά του, διότι "εχλεύασε τον αβροδιαίτον βιον" και εστράφη στις πνευματικές αρετές.

Κατά τους χρόνους της τουρκοκρατίας ο μυροβλύτης και θαυματουργός ασκητής φιλόπολις, ενταφιασμένος στη ΒΔ γωνία της βασιλικής του, που από το 1493 είχε μετατραπεί σε Κασιμие τζαμί, δεχόταν τη μυστική λατρεία χριστιανών και μουσουλμάνων, οι οποίοι τον αναγνώριζαν ως Κασίμ. Ο αναπερώνων τις ψυχές των υποδούλων Ελλήνων στρατιώτης άγιος Δημήτριος αξιώθηκε πανελληνίως μεγάλης τιμής με την αφιέρωση πολλών ναών στο όνομα του και έθεσε υπό την προστασία του τον ξεσηκωμό του 1821, σηματοδεύοντας με την πολεμική μορφή του το λάβαρο της εξέγερσης.

[ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Α. Παπαδόπουλος, "Ο άγιος Δημήτριος εις την ελληνικήν και βουλγαρικήν παράδοσιν", εκδ. Π. Πουρναρά, Θεσσαλονίκη 1971.

Αγίου Δημητρίου θαύματα". Οι συλλογές Αρχιεπισκόπου Ιωάννου και Ανωνύμου. Ο βίος, τα θαύματα και η Θεσσαλονίκη του Αγίου Δημητρίου, εισαγωγή, σχόλια, επιμέλεια Χαράλαμπος Μπακιρτζής, μετάφραση Αλόη Σιδέρη, εκδ. Άγρα, Αθήνα 1997.

Χαραλάμπου Μπακιρτζή: "Δημήτριος ο φιλόπολις".]

Από σήμερα δεν θα λέμε ότι οι Έλληνες πολεμούν σαν ήρωες, αλλά ότι οι ήρωες πολεμούν σαν Έλληνες"

Φράσεις Νόελ Μπέκερ, Άγγλος βουλευτής, 1940

Δεν μπορείς, ότι και να κάνεις, να περιγράψεις το μεγαλείο και την αξιωσύνη αυτών των ανθρώπων, δεν μπορείς καν να αντιληφθείς το μέγεθος της θυσίας τους! Ούτε το μεγαλείο της ψυχής τους! Τη μια στιγμή είναι στα σπίτια με την οικογένειά τους, στα χωράφια τους, στις δουλειές τους. Την άλλη στιγμή, στις χιονισμένες βουνοκορφές της Πίνδου να καταδιώκουν τον εχθρό. Με το χαμόγελο στα χείλη και το τραγούδι, με την πίστη στην καρδιά και την προσευχή στην Μεγαλόχαρη! "Η νίκη εστεφάνωσε τα ελληνικά όπλα," λέει ο Ευάγγελος Παπανούτσος, "γιατί τα ύψωσαν όχι η δίψα της επιτυχίας, αλλά η θρησκευτική προθυμία της θυσίας".

Στεκόμαστε μπροστά τους με σεβασμό, σε στάση προσοχής. Λίγα λόγια μόνο μπορούμε να πούμε και αυτά με πολύ προσοχή! Τι θα μπορούσε να πει κανείς για ολόκληρο αυτό το λαό που δημιούργησε το Έπος του '40; Ποιός ποιητής ή συγγραφέας μπορεί να το περιγράψει με λόγια και με στίχους; Ποιός ζωγράφος είναι ικανός να το αποθανατίσει με τα χρώματά του επάνω στο άψυχο πανί;

Σ' αυτούς, που έδωσαν την ζωή τους στον αγώνα ευχόμαστε να είναι ελαφρύ το χόμα που τους σκεπάζει, αιωνία η μνήμη τους ανάμεσα στους ήρωες νεκρούς μας! Φωτεινό παράδειγμα στις επόμενες γενιές!

Σ' αυτούς, που γύρισαν πίσω ζωντανοί, αλλά σακατεμένοι, ανάπηροι και ακρωτηριασμένοι σκύβουμε ταπεινά το κεφάλι στην μεγάλη τους θυσία, που με τις σάρκες και το αίμα τους έχτισαν άπαρτα κάστρα στις βουνοκορφές της Πίνδου και τους ευγνωμονούμε!

Σας ευχαριστούμε για την θυσία σας!

Στην Πατρίδα μας, μόνο μια υπόσχεση μπορούμε να δώσουμε, να γίνουμε άξιοι συνεχιστές τους **αν** και **όποτε** μας το ζητήσει κι αν χρειαστεί να δώσουμε και τη ζωή μας γι' αυτήν! Λέει ο Μακρυγιάννης: " Κι αν πεθάνω, πεθαίνω μεν δια την Πατρίδα, δια την θρησκεία μας ... Αυτός ο θάνατος είναι γλυκός ... Κανένας δεν είναι θάνατος ... **Ζωή χωρίς Θεό, Τιμή, χωρίς Ελευθερία δεν είναι ζωή, είναι κατόντια!**

Τιμή και Δόξα στους Ήρωες του '40

"Κι αν είναι να πεθάνουμε για την Ελλάδα, θεία είναι η δάφνη! Μια φορά κανείς πεθαίνει!" - Μιστράλ, Γάλλος ποιητής